

Gemeentefinanciën: stand van zaken

Platform Financieel Domein
VNG Overijssel
Donderdag 3 juli 2025

Hoe moet dat nu verder allemaal?

- Op naar de Miljoenennota!
 - *Afspraak €728 mln achterstallig 2023/2024*
 - *Kijken wat er nog te repareren is (zie VNG-inbreng Debat Voorjaarsnota 18 juni)*
- Op naar een nieuw kabinet!
 - *Balans taken en middelen*
 - *Jeugdzorg*
 - *Normeringssystematiek*
- Op naar een mooie toekomst voor gemeenten?

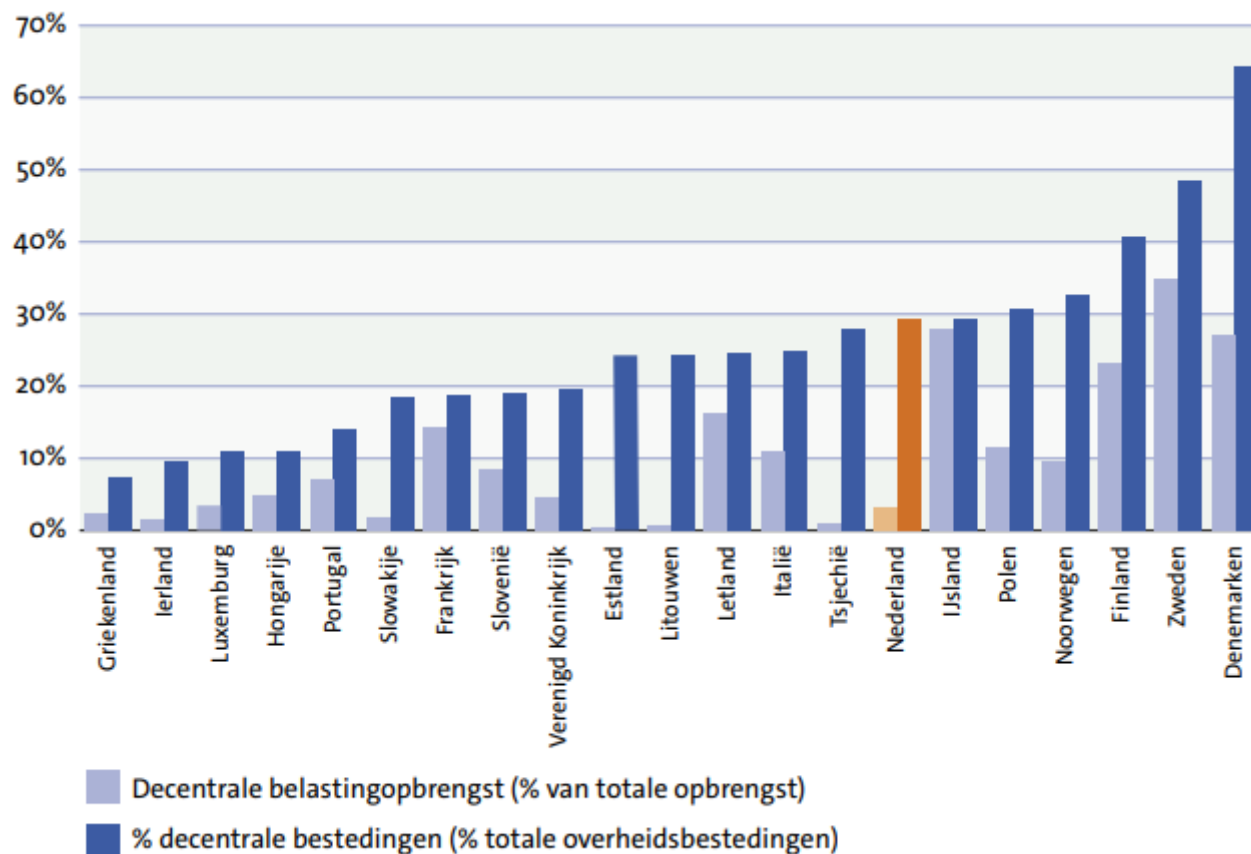
Adviezen Raad Openbaar Bestuur

- 24 maart 2025: (ongevraagd) advies over de bekostiging van taken die in medebewind worden uitgevoerd: *“Afrekenen met disbalans”*
- 1 juli 2025: advies op verzoek van Eerste Kamer (later gesteund door Tweede Kamer) over monitor gemeentefinanciën: *“Meters maken met medebewind”*
- *(Consultatiereactie wijziging Financiële verhoudingswet)*

Afrekenen met Disbalans

- Er is een disbalans (jeugdzorg, veiligheidsregio's, onderwijshuisvesting, klimaat) waar niet alleen gemeenten last van hebben.
- Het gesprek over de toedeling van overheidstaken en hoe dat vervolgens goed werkend te krijgen en/of te houden is, vindt te weinig en te oppervlakkig plaats
- Aanbevelingen:
 1. Wetgever moet zorgen voor duidelijk en volledig overzicht medebewindstaken, ambities en bijbehorende budgetten
 2. Rijk moet ambities, bekostiging bevoegdheden, risico's congruent maken
 3. Niet eenmalig, maar structureel en frequent evalueren

Type overheidstaak	Wie bepaalt beleid?	Wie voert het beleid uit?	Beleidsvrijheid gemeenten	Wie betaalt beleid?	Hoe bekostigd?	Wie draagt risico?	Democratische verantwoording
Rijkstaak	Rijk	Rijk	n.v.t.	Rijk	Landelijke belasting	Rijk	Rijk
Autonomie	Gemeenten	Gemeenten	Nagenoeg volledig (9-10)	Gemeenten	Lokale heffingen of algemene uitkering	Gemeenten	Gemeenten
Medebewind	Gemeenten (grotendeels) Rijk (beperkt)	Gemeenten	Grote mate (7-8)	Gemeenten (grotendeels) Rijk (beperkt)	Algemene uitkering en lokale heffingen	Gemeenten (grotendeels) Rijk (beperkt)	Rijk en gemeenten
	Gemeenten (deels) Rijk (deels)	Gemeenten	Redelijke mate (4-6)	Gemeenten (deels) Rijk (deels)	au of du/iu/bfu	Macro: Rijk Micro: gemeenten	Rijk en gemeenten
	Gemeenten (beperkt) Rijk (grotendeels)	Gemeenten	Beperkt (2-3)	Gemeenten (beperkt) Rijk (grotendeels)	du/iu/bfu of spuk	Gemeenten (beperkt) Rijk (grotendeels)	Rijk en gemeenten
	Rijk	Gemeenten	Geen – beperkt (0-1)	Rijk	Spuk of du/iu/bfu	Rijk	Rijk

Meters maken met medebewind

- Het parlement kan zijn taken en verantwoordelijkheden als begrotingswetgever en controleur van de regering bij het gemeentefonds momenteel niet waarmaken
- De financiële positie van gemeenten is een ontoereikende indicator om te bepalen of gemeenten voldoende middelen krijgen voor hun taken
- Alleen een monitor gaat niet helpen, ook *Afrekenen met disbalans* moet onverkort worden opgevolgd

Hoop te doen!

- Input verkiezingsprogramma's (vorige week verstuurd)
- 7 juli: startnotitie CPB doorrekening verkiezingsprogramma's
- Ombuigingslijst Financiën
- Vaststellen partijprogramma's (call to action)
- Inzet kabinetsformatie (samen met maatschappelijke partners)

**I DONT KNOW WHY BUT I HAVE
A GOOD FEELING ABOUT THE FUTURE**

imgflip.com